

# B. Falkiewicz

---

## Dni Prawnicze Polsko-Francuskie

---

Palestra 5/6(42), 98-100

---

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej [bazhum.muzhp.pl](http://bazhum.muzhp.pl), gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

## Dni Prawnicze Polsko-Francuskie

Wspomnieliśmy już pokrótce w poprzednim numerze „Palestry”, że w kwietniu br. odbyły się w Polsce „Dni Prawnicze Polsko-Francuskie”.

Już drugi raz odbywa się ten sympozjon prawników dwu krajów, związanych tak dawnymi i głębokimi więzami kulturalnymi, więzami szczególnie ścisłymi w dziedzinie prawa. W roku ubiegłym „Dni Prawnicze Polsko-Francuskie” odbyły się we Francji. W tym roku ciekawa ta impreza, organizowana przez Zarząd Główny Zrzeszenia Prawników Polskich, Uniwersytet Warszawski i Uniwersytet Poznański z jednej strony, a Société de Législation Comparée w Paryżu z drugiej, odbyła się w Warszawie i Poznaniu.

Grupa prawników francuskich przybyła do Polski w składzie następującym: sędzia Izby Cywilnej Sądu Kasacyjnego Marc Ancel, profesorowie Uniwersytetu Paryskiego Henri Solus, Henri Mazeaud i Roger Louin, profesor Uniwersytetu w Grénoble Henri Georges Lavau, radca Rady Stanu Maxime Letourneur, zastępca Prokuratora Republiki Trybunału Sekwany Jacques Bernard Herzog oraz jedyna kobieta w tej grupie — sekretarka Instytutu Prawa Porównawczego w Paryżu Ivonne Marx.

„Dni Prawnicze Polsko-Francuskie” rozpoczęły się w dniu 20 kwietnia uroczystą inauguracją w sali im. rektora Brudzińskiego Uniwersytetu Warszawskiego w obecności ambasadora Francji E. Burin de Rosiers, Ministra Sprawiedliwości Rybickiego i Wiceministra Szkolnictwa Wyższego E. Krassowskiej. W powitaniu gości francuskich wzięli udział również członkowie prezydium NRA.

Przemówienie inauguracyjne wygłosili: minister Rybicki, rektor UW prof. dr Turski i wiceprezes Zarz. Gł. ZPP sędzia S.N. Gross, a ze strony francuskiej — prof. Solus.

Po inauguracji rektor Turski przyjął uczestników zebrania lampką wina w Złotej Sali. Tu prorektor prof. dr W. Czachórski powitał serdecznie gości. Wśród nich znajdował się prof. Mazeaud, który jako dyrektor Institut Français de Varsovie oraz jako wykładowca UW spędził szereg lat w Polsce przed rokiem 1939. Ten wybitny prawnik, uczeń i następca Capitanta, jest wielkim przyjacielem Polski, czemu dał naj-

lepszy wyraz, wstępując jako oficer do Armii Polskiej na Zachodzie i walcząc tam wraz z Polakami ze wspólnym wrogiem. Z wielkim też wzruszeniem witał spotkanych na zebraniu licznych swych przyjaciół i uczniów, którzy dziś sami stali się z kolei wykładowcami na polskich uniwersytetach.

W następnym dniu prawnicy obu krajów przystąpili do przewidzianych prac.

Pierwszy dzień posiedzeń naukowych (21 kwietnia) „Dni prawniczych” poświęcony został prawu administracyjnemu. Tematem były „Ogólne zasady postępowania administracyjnego”. Referaty wygłosili prof. dr Stefan Rozmaryn i radca Rady Stanu Maxime Letourneur, po czym, jeszcze w godzinach przedpołudniowych, rozpoczęła się dyskusja nad referatami. W dyskusji z grupy polskiej głos zabrali: prof. W. Brzeziński z Krakowa, prof. Longchamps z Wrocławia, prof. Iserson z Lublina i mgr Lidia Krotkiewska z Min. Zdrowia. Francuzi reprezentowani byli w dyskusji przez profesorów Mazeaud i Houin.

Tegoż samego dnia po południu omówione zostało zagadnienie „Odpowiedzialności cywilnej za wypadki samochodowe”. Referentami byli: prof. H. Mazeaud z Uniwersytetu Paryskiego i prof. Witold Warkalło z Uniwersytetu Warszawskiego (dawny słuchacz prof. Mazeaud). Dyskusja nad referatami zajęła całe przedpołudnie następnego dnia (22 kwietnia), przy czym tylko wzgląd na konieczność respektowania przewidzianych w programie innych jeszcze punktów obrad zmusił dyskusjantów do przerywania niezwykle ciekawej wymiany poglądów na zasady odpowiedzialności cywilnej w prawie polskim i francuskim, na różnice i podobieństwa występujące w obu prawodawstwach, wreszcie na aktualność „umiędzynarodowienia” zasad tej odpowiedzialności ze względu na wzrastającą wszędzie motoryzację oraz wzrastający ruch turystyczny. W dyskusji na te tematy przemawiali: prof. Czachórski, prof. Gwiazdomorski, prof. Nowakowski z Poznania, docent Radwański z Poznania i dziekan S.J. Piątowski z Łodzi. Z Francuzów głos zabierał prof. Houin i sędzia Ancel, a podsumowania dyskusji dokonał prof. Mazeaud, wyrażając na zakończenie życzenie jak najbliższej współpracy prawników polskich i francuskich oraz stałego dążenia do tego, by jak najbardziej zbliżyć do siebie przyjęte zasady odpowiedzialności cywilnej.

Trzecie i ostatnie posiedzenie odbyło się w Poznaniu. Uczestnicy wyjechali z Warszawy autokarem w niedzielę dnia 23 kwietnia rano, zwiedzając po drodze Żelazową Wolę i Nieborów. Nazajutrz, 24 kwietnia, odbyło się posiedzenie, na którym, po zapoznaniu się z referatami prof. dra Tadeusza Cypriana i zast. Prokuratora Republiki Jacques Bernarda Herzoga na temat „Odpowiedzialności karnej za wypadki samo-

chodowe", rozwinęła się ożywiona dyskusja, przy czym głos w niej zabierali: profesorowie Śliwowski, Pławski, Rodziński, Lernell i Andrejew, docent Gubiński oraz sędzia S.N. Merz. Na zakończenie wyniki dyskusji zostały podsumowane przez prof. Jerzego Sawickiego i prokuratora Herzoga.

Na referatach poznańskich wyczerpany został program naukowy „Dni”. Po powrocie uczestników do Warszawy, attaché kulturalny Ambasady Francuskiej Ehrèt urządził w dniu 25 kwietnia wieczorem dla uczestników „Dni” i zaproszonych gości cocktail party. W środę dnia 26 kwietnia prawnicy francuscy odlecieli do Paryża.

„Dni Prawnicze Polsko-Francuskie” skończyły się. Nie było to jednak tylko kurtuazyjne spotkanie, mijające bez silniejszego echa. Drugie już w ciągu dwu lat spotkanie prawników francuskich i polskich nie tylko bowiem umożliwiło odnowienie dawnych kontaktów naukowych i osobistych, ale jednocześnie, przez obustronne zapoznanie się z prawodawstwem i orzecznictwem obu stron, pozwoliło na lepsze wzajemne zrozumienie się, usunięcie wielu niedokładnych, a nawet mylnych informacji, wreszcie ugruntowało u naszych francuskich kolegów przekonanie o pożytku kontaktów i wymiany myśli z prawnikami Polski Ludowej.

Ramy tego krótkiego i z natury rzeczy pobieżnego tylko sprawozdania z przebiegu „Dni Prawniczych Polsko-Francuskich” nie pozwoliły na bardziej szczegółowe omówienie materiału dostarczonego przez sprawozdawców, zwłaszcza francuskich. Nie bez pożytku więc byłoby powrócić w najbliższym czasie do omówienia rozwoju orzecznictwa francuskiego w dziedzinie odpowiedzialności za wypadki samochodowe, czyli w tej dziedzinie, która wraz z rozwojem motoryzacji i ruchu samochodowego w Polsce coraz bardziej absorbuje prawników polskich.

*adv. B. Falkiewicz*